

ANNA MONER COLONQUES

(Vila-real, 1967)

Artista plàstica, escriptora i col·laboradora de diferents mitjans de comunicació. Coordinadora de l'Institut d'Humanitats i de Patrimoni de la Fundació Alfons el Magnànim.

I

[...]

Sortí d'entremig dels prestatges i la divisà d'esquena al bell mig del laboratori. Mentre s'hi dirigia, observava fixament la llarga i onejada cabellera que li relliscava, salvatge, dors avall: li cridava l'atenció el fet que quan s'esvaïa silenciosament, no sabia on, durant unes hores, portàs els cabells presoners entre pintes d'argent repussat amb motius marins i florals, tal com se'ls recollia també per treballar, però que sempre tornàs grenyuda i, a més, amb evidents signes de sufocació, com la lleugera erubescència que li tenyia les galtes de rosa, els milers de petites llampades que espurnejaven en la foscor abissal del seu esguard i la llum radiant, captivadora, que li brollava del conjunt del rostre. Efectes que, junt amb la cadència lenta i llaminera amb què inspirava l'aire fins que li baixava l'ardència, la impregnaven d'una desbordant sensualitat que res no tenia a veure amb la serenor freda i distant que destil·lava habitualment i que augmentava dia rere dia els desitjos ocults de Zacaries qui, ara, dret al seu davant, a pocs centímetres, n'esperava, submís, les ordres contemplant-la amb devoció. La voluptuositat que en reflectia la pell color canyella, els flocs d'ones atzabegenques que li queien desordenats sobre el front i la força dels immensos ulls negres aconseguien torbar-lo, paraitzar-lo. Ella, conscient del domini que hi exercia, ho conreava de forma exquisida, mesurada, llançant els hams en el moment oportú per copsar a l'instant el que ell delerava.

Brunel·la, neguitosa, el deixà plantat durant una bona estona en què recorregué la sala d'un costat a l'altre, fins i tot, els racons més amagats, buscant quelcom amb certa mostra de desesperança, amb un deambular desorientat que accentuava la asimetria de la seua silueta. Li cobria la part superior del cos un luxós gipó de vellut roig rivetejat pertot arreu de finíssims fils argentats, cosit per ella mateixa, una refinada peça de roba que tenia, però, només una mànega, la corresponent al braç esquerre, i que, acoblant-se perfectament al tors, palesava la manca del braç dret. Zacaries, expectant, romania quiet al mateix lloc, admirant-la de lluny, acariciant, frisós, la capeta púrpura que s'acabava de llevar. Endevinava, retinguda en la xarxa de setí, la tebiesa despresa pel seu cos i refregava el dors de la mà subreptíciament per impregnar-se el màxim possible del caliu que hi retenia, sense deixar d'esguardar-la, sabedor que en qualsevol moment una paraula engegaria de nou el ritme del laboratori.

De sobte, l'expressió de desassossec s'esborrà del rostre de Brunel·la i s'encaminà cap on ell esperava.

—Ja pots preparar-me el nou! —l'increpà mentre es dirigia decidida a la zona d'operacions i amb la mà esquerra es treia amb turpitud els cordons, també rojos, que li ajustaven el gipó al cos.

No intentà ajudar-la, sabia que el rebutjaria amb un mal gest, millor que complís el que li havia manat, així que es dirigí a l'humit corredor que conduïa al jardí. Allí es trobaven dues cambres, cadascuna a un costat, porta davant porta, de dimensions reduïdes i d'aspecte fred i desangelat. L'estança de la dreta l'acollia a les nits amb una bruta màrfega de palla; la de l'esquerra, la utilitzaven per emmagatzemar els cadàvers dels quals se servien en les disseccions. Aquesta vegada, no disposava

de temps per distraure's amb les siluetes que adoptaven les floridures verdoses i les coloracions oxidades del rovell sobre les lloses centenàries, una altra forma de corrupció, la que requeria Brunel·la en aquest moment, jeia damunt de la improvisada llotxa amb la qual portava els difunts des del cementiri del Grau de València fins al laboratori, escudant-se en la foscor de la nit, amb l'inestimable ajut d'un dels soterradors, un resurreccionista. No costava molt comprar els favors d'aquests sinistres personatges, els resurreccionistes no sentien cap mena de respecte pels costums pietosos, menyspreaven i profanaven les tombes amb una naturalitat paorosa. El traginer de cadàvers l'acompanyava fins a un lloc resguardat situat a la vora de la creu coberta del camí de la Mar, no massa lluny de l'alqueria, on passaven comptes i, tot seguit, se'n tornava sense inquirir mai res; un acord tàcit prohibia plantejar qualsevol tipus de qüestió respecte a l'ús d'aquells cossos sense vida i, encara que darrerament la demanda havia augmentat d'uns quatre cadàvers al mes a un cada tres dies, pressentia que si ho preguntava el tracte es trencaria i no li compensava perdre unes aportacions extres tan sucoses. Una vegada realitzada la transacció, Zacaries romanía ocult en aquest amagatall a prop de la creu amb el cadàver fins que apareixia ella, enllumenant-se enmig de la fosca amb un petit fanal que, en arribar-hi, posava damunt de la llotxa, als peus del difunt, i ràpidament, tot i que amb dificultat, el carregaven fins a l'alqueria. Es pensaven que adoptant aquestes mesures de seguretat, mai ningú no relacionaria el tràfec de morts amb la morena manca de la capeta púrpura, molt poques persones coneixien la relació existent entre ambdós.

Zacaries entrà a la cambra sense encendre cap espelma, amb la pobra il·luminació que arribava des del corredor en tenia més que suficient, i, gairebé a la palpa, cobrí per complet amb un llençol de cotó el gèlid cos i se'l carregà a l'esquena com un sac de creïlles. L'ombra deforme i balancejant sortí del funest habitacle, travessà el passadís i avançà pesadament, a la manera dels camallargs, entre els nombrosos obstacles que s'interposaven fins a la taula d'operacions. Brunel·la, neguitosa, continuava intentant desempallegar-se de la peça de roba, li costava més de l'usual, el desfici la tornava feixuga alhora que insuportablement irònica.

—Ja era hora! Que estàveu de xarrameca? Però no veus que no demostra cap mena d'interés pels teus problemes? Si es fa el mort per tal de no sentir-te!

La crueltat que practicava amb ell, a diari, no el feria; deixà caure en silenci la còrpora exànime sobre la placa de marbre i retirà el llençol. La pedra desgastada accentuava la blanquinosa pell del cadàver que ja anava adquirint certa coloració verdosenca.

—Déu! Aquest malparit ens passa el gènere cada vegada en pitjors condicions! —exclamà fastiguejada—. Només fa un dia que està amb nosaltres i... no sents l'olor? Ara, que tu què has de notar... —remugà—. Renta'l un poc amb una esponja a veure si aconseguim mitigar la fortor i aprofitar per netejar-te aqueix rodal de la cara, no siga cosa que comencen a caure corfes terroses dins d'aquest oferent cavaller que ens dificulten la dissecció.

Zacaries assentí sense alçar el cap mentre fregava amb força la macilenta epidermis del difunt i li ataüllava de reüll l'escot. El forcejament de la mà esquerra estirant violentament els darrers trams de cordó que li faltaven traure's de les pales centrals de la cotilla li provocava un lleuger balanceig a la part superior del bust. L'atreia la carnalitat desbordant de la pell bruna, la imaginava tèbia i suau al tacte, tot el contrari de la gèlida i entumida del malaurat que estava rentant.

En acabant, li donà l'esquena uns instants i, amb la mateixa esponja, es netejà la brutícia terrosa que li circumdava la boca. Abans de girar-se, però, encara agafà de manera dissimulada el pessic de terra agra que li quedava a la butxaqueta dreta del jupetí i se l'engolí amb la pretensió que els grànuls secs del mineral s'enduguessen coll avall la ferum de podridura. Es torcà una vegada més amb el puny de la camisa. Quan tornà a mirar-la, ella ja s'havia desempallegat de la cotilla i, alliberada del

tot, coberta només amb una xambra de lli blanc sense mànegues d'escotadura quadrada i perfilada amb delicades puntes, l'esperava seriosa i imponent, recolzada amb els dos braços a la taula d'operacions. No li veia les mans, la corpulència del mort li les tapava, tanmateix podia tornar a gaudir de la visió de la llisor, la fermesa i la perfecta rodonesa d'uns múscles i uns membres ben formats. La lliure disponibilitat d'ambdós braços li alleugeria els moviments i li feia guanyar agilitat.

Fragment de *Les mans de la deixebia*